

03/2012

ELÄKETURVAKESKUKSEN KATSAUKSIA

Työeläkemenoenuste vuodelle 2012

Marja Kiviniemi

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

03/2012

ELÄKETURVAKESKUKSEN KATSAUKSIA

Työeläkemenoennuste vuodelle 2012

Marja Kiviniemi

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 010 7511

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 010 7511

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Telephone +358 10 7511

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Helsinki 2012

ISSN-L 1236-7737

ISSN 1798-7474 (verkkojulkaisu)

ABSTRAKTI

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2012 lakisääteisestä eläkemenosta ja eläkkeensaajien lukumäärästä. Mukaan on laskettu yksityisen ja julkisen sektorin sekä palkattomilta ajoilta karttuneet työeläkkeet. Lisäksi katsaus sisältää arviot Kelan maksamista eläkkeistä ja SOLITA-eläkkeistä.

Vuoden 2011 lopussa työeläkkeensaajia arvioidaan olevan yhteensä 1 392 000 henkilöä eli 1,1 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Yksityisen puolen eläkkeensaajia on tämän ennusteen mukaan 1 219 000 henkilöä ja julkisen puolen eläkkeensaajia 676 000 henkilöä.

Koko lakisääteinen eläkemeno tulee ennusteen mukaan kasvamaan 6,7 prosenttia. Tästä kasvusta suurin osa selittyy vanhuuseläkemenojen kasvulla. Kasvua hidastaa työttömyyseläkeläisten lukumäärän nopea väheneminen sekä työkyvyttömyys- ja osa-aikaeläkkeiden arvioitu väheneminen. Ennuste vuoden 2012 lakisääteiseksi eläkemenoksi on 25,1 miljardia euroa, joka on 12,8 prosenttia vuoden 2012 arvioidusta bruttokansantuotteesta.

ABSTRACT

This review contains a forecast of the statutory pension expenditure and number of pension recipients in 2012. Earnings-related pensions from the private and public sectors, as well as pensions accrued from unsalaried periods, have been included in the calculations. The review also contains the pensions paid by Kela (the Social Insurance Institution) and SOLITA pensions.

By the end of 2012, earnings-related pension recipients are estimated to number approximately 1,392,000, which is 1.1 per cent more than at the end of last year. Pension recipients in the private sector will number 1,219,000 according to this forecast, whereas those in the public sector are expected to number 676,000.

The statutory pension expenditure is expected to grow by 6.7 per cent in total. A majority of this growth can be explained by the increase in old-age pension expenditure. Growth is slowed by the rapid decrease in the number of unemployment pension recipients, as well as by the predicted decrease in disability and part-time pensions. The forecast for statutory pension expenditure in 2012 is EUR 21.5 billion, which is 12.8 per cent less than the forecasted gross national product for 2012.

SISÄLTÖ

Johdanto	7
1 Aineisto ja menetelmät.....	8
2 Työeläkkeensaajien lukumäärä.....	9
3 Eläkkeiden indeksitarkistukset	11
4 Lakisääteinen eläkemeno.....	12
5 Vakuutusmaksun taso	15
5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut.....	15
5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut.....	16
Liite 1. Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita	17
Liite 2. Työansiot ja maksutulot (milj. euroa/v)	18

Johdanto

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2012 lakisääteisestä eläkemenosta ja työeläkkeensaajien lukumäärästä. Ennustetta laadittaessa oli käytettävissä vuoden ensimmäisen puoliskon tiedot.

Ensimmäisessä luvussa kuvataan ennustamisessa käytetyt aineistot, menetelmät ja oletukset. Toisessa luvussa on ennuste työeläkkeensaajien lukumäärästä. Kokonaismäärän lisäksi tässä luvussa esitetään sektori- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Yksityisen sektorin eläkkeensaajista on koottu myös eläkelajikohtaiset ennusteet. Kolmannessa luvussa esitetään eläkkeiden tarkistuksessa käytettävät indeksit ja kertoimet vuodelle 2012.

Neljännessä luvussa on ennuste lakisääteisestä eläkemenosta. Eläkemenosta esitetään sektori-, eläkelaji- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Tässä luvussa työeläkemeno on jaettu kolmeen osaan: yksityinen sektori, julkinen sektori ja palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Työeläkemenon lisäksi ennuste sisältää sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain (SOLITA) mukaiset eläkkeet sekä Kelan eläkkeet.

Viidennessä luvussa esitetään vuoden 2012 työeläkemaksut. Liiteosissa esitellään eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita.

1 Aineisto ja menetelmät

Ennuste perustuu työeläkkeiden osalta ETK:n rekisteritietoihin. Kansaneläkemenoenuste on Kelan laatima. Ennustetta laadittaessa on ollut käytössä ensimmäisen vuosipuoliskon tiedot eläkkeensaajien lukumääristä ja työeläkemenosta.

Työeläkettä saavien lukumäärän ennuste koskee vuoden lopun tilannetta. Ennusteessa ei ole mukana niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä nk. kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt). Työeläkkeensaajat on jaoteltu eläkelajin, eläkettä kartuttaneen lain mukaan sekä sektorin (yksityinen ja julkinen) mukaan.

Ennusteessa on oletettu, että työeläkkeensaajien prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden lopun tilanteeseen verrattuna on sama kuin kuluvan vuoden puolivälin prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden puoliväliin verrattuna. Lisäksi oletetaan, että koko tarkasteluvuoden eläkemenojen prosentuaalinen kasvuvauhti on sama kuin loppuvuoden 2011 ja alkuvuoden 2012 toteutuneiden tietojen perusteella laskettu kasvuvauhti.

Lakisääteinen eläkemeno on ennusteessa jaoteltu työeläkemenoon, Kelan eläkemenoon ja SOLITA (sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet) –eläkemenoon. Kelan eläkemenona on käytetty Kelassa laadittua tuoreinta ennustetta. (Vrt. Kelan taskutilasto 2012 s. 1).

Työeläkkeet on ennusteessa jaettu kolmeen osaan: yksityisen puolen työeläkkeet, julkisen puolen työeläkkeet sekä palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Yksityisen puolen työeläkkeet on jaettu perusturvaan ja lisäturvaan. Perusturva on vielä jaettu eläkelain (TyEL, MEL, YEL ja MYEL) sekä eläkelajin (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys-, osa-aika-, perhe- ja maatalouden erityiseläkkeet) mukaan. Lisäturva on jaoteltu vain eläkelain mukaan. Julkisen sektorin ja palkattomien aikojen eläkkeet on jaoteltu vain eläkelajin mukaan.

2 Työeläkkeensaajien lukumäärä

Ennusteen mukaan eläkkeensaajien lukumäärä on vuoden lopussa 1 392 000 henkilöä (1 376 600 vuonna 2011). Eläkkeensaajien lukumäärä kasvaisi näin ollen 1,1 prosenttia. Eläkkeensaajien lukumäärän kasvu selittyy suurimmaksi osaksi suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisellä. Kasvua hidastaa työttömyyseläkkeen lakkaaminen pääosin vuonna 2012.

Vanhuuseläkettä saavien lukumäärä kasvaa 3,9 prosenttia. Työttömyyseläkeläisten lukumäärän ennustetaan vähenevän vuoden aikana lähes 60 prosenttia ja osa-aikaeläkkeiden yli kymmenen prosenttia. Työkyvyttömyyseläkeläisten määrän ennustetaan myös laskevan edelliseen vuoteen verrattuna.

Yksityisen puolen eläkkeensaajia on vuoden lopussa 1 219 000 henkilöä (1 202 000) ja julkisen puolen 676 000 (657 000) henkilöä. Ennuste eläkkeensaajien laki- ja lajikohtaisista lukumääristä on koottu taulukkoon 1. Vuoden 2011 lopun lukumäärät on esitetty taulukossa 2. Taulukko 3 sisältää ennusteen eläkkeensaajien prosentuaalisesta kasvusta edelliseen vuoteen verrattuna. Koska sama henkilö voi saada eläkettä useamman kuin yhden eläkelain ja eläkelajin mukaisesti taulukon rivit ja sarakkeet eivät ole summattavissa. Taulukko ei sisällä niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä nk. kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt).

Taulukko 1.

Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2012 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä*	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	893 600	13 500	147 250	166 900	955 200	515 800	1 117 800
Työkyvyttömyys	170 900	4 270	26 600	14 500	174 600	99 200	194 400
Työttömyys	5 100	100	600	290	5 100	2 800	5 300
Osa-aika	10 100	80	2 400	280	13 000	11 700	24 500
Perhe	214 900	2 560	37 400	53 800	241 200	89 100	275 700
Yhteensä	1 158 400	20 200	202 700	193 900	1 218 700	676 300	1 391 700

*) VaEL, KuEL, KiEL, Kelan ja Suomen Pankin toimihenkilöeläkkeet sekä Ahvenanmaan maakuntahallituksen maksamat eläkkeet

***) Sama henkilö voi saada usean eläkelain ja -lajin mukaista eläkettä

Taulukko 2.

Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2011 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	849 016	12 270	136 591	167 142	913 699	486 180	1 076 169
Työkyvyttömyys	178 545	4 561	27 762	15 933	182 571	101 171	202 923
Työttömyys	12 957	244	1 556	764	12 993	6 821	13 330
Osa-aika	11 538	103	2 944	305	14 890	12 724	27 521
Perhe	215 065	2 549	37 173	55 226	242 356	89 224	277 425
Yhteensä	1 137 255	19 519	195 297	197 558	1 201 946	656 960	1 376 620

Taulukko 3.

Työeläkettä saavien lukumäärän prosentuaaliset muutokset vuoden 2011 loppuun verrattuna.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	5,25	10,32	7,79	-0,14	4,54	6,10	3,87
Työkyvyttömyys	-4,28	-6,47	-4,12	-8,65	-4,38	-1,98	-4,22
Työttömyys	-60,44	-59,21	-60,98	-61,85	-60,45	-58,60	-59,56
Osa-aika	-11,93	-16,36	-16,55	-6,29	-12,78	-7,78	-10,56
Perhe	-0,06	0,36	0,69	-2,57	-0,49	-0,18	-0,62
Yhteensä	1,86	3,63	3,81	-1,85	1,40	2,95	1,10

3 Eläkkeiden indeksitarkistukset

Maksussa olevat työ- ja ansioeläkkeet tarkistetaan työeläkeindeksillä kalenterivuositain tammikuun alussa. Vuonna 2012 työeläkeindeksi oli 2407, joka on 3,6 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Uutta eläkettä määrättäessä käytetään joko palkkakerrointa tai TEL-suojasäännöstä laskettaessa puoliväli-indeksiä. Palkkakertoimen avulla työaikaiset ansiot ja yrittäjätulot, työeläkelaisissa säädettyt rahamäärät sekä vapaakirjat tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasoon. Vuoden 2012 palkkakerroin on 1,291 ja puoliväli-indeksi 2663. Kasvu vuoteen 2011 verrattuna on 3,0 ja 3,3 prosenttia.

Kansaneläkelaitoksen vahvistama vuoden 2012 KEL-indeksi on 1565. Se nousi edellisestä vuodesta 3,8 prosenttia. KEL-indeksi määräytyy yleisen hintatason perusteella. Muut indeksit määräytyvät sekä hintatason että ansiotason perusteella. Taulukkoon 4 on koottu tiedot indeksien määräytymisestä sekä vuosittaisista muutoksista.

Taulukko 4.

Eläkeindeksien määräytyminen ja prosentuaaliset muutokset vuosittain 2010–2012.

	Pisteluvun laskennassa käytettävä paino		2010	2011	2012
	Ansiotasolle	Hintatasolle			
Palkkakerroin	0,8	0,2	6,1	3,3	1,8
Puoliväli-indeksi	0,5	0,5	5,0	0,3	1,4
Työeläkeindeksi	0,2	0,8	4,6	0,0	0,4
KEL-indeksi	0,0	1,0	0,0	0,4	3,8

4 Lakisääteinen eläkemeno

Lakisääteisiä eläkkeitä maksetaan tänä vuonna kaiken kaikkiaan 25,1 miljardia euroa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna on 6,7 prosenttia. Se selittyy suurimmaksi osaksi vanhuuseläkkeiden kasvulla. Lakisääteisen eläkemenon osuus bruttokansantuotteesta (BKT) tulee olemaan 12,8 prosenttia (12,4 prosenttia vuonna 2011).

Työeläkemenon, joka sisältää yksityisen ja julkisen puolen työeläkkeet sekä palkattomilta ajoilta maksetut eläkkeet, ennustetaan olevan 22 miljardia euroa. Arvioitu eläkemeno on 7,3 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna.

Taulukko 5.

Lakisääteinen eläkemeno vuosina 2011–2012, miljoonaa euroa.

	2012	2011	Muutos, %
Yksityisen puolen työeläkkeet	13 816	12 857	7,5
– Perusturva	13 602	12 649	7,5
– Lisäturva	214	209	2,4
Julkisen puolen työeläkkeet	8 132	7 598	7,0
Palkattomat ajat	57	46	24,5
Työeläkemeno yhteensä	22 005	20 501	7,3
Kansaneläkkeet	2 623	2 550	2,9
SOLITA*-eläkkeet	507	511	-0,8
Lakisääteinen eläkemeno yhteensä	25 135	23 562	6,7
Osuus BKT:sta	12,8	12,4	0,4

*) Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet

Suurimman osuuden työeläkemenoista muodostavat vanhuuseläkkeet. Vuoden 2012 vanhuuseläkemeno tulee olemaan arviolta 17,4 miljardia euroa. Työttömyyseläkemeno laskee yli 50 prosenttia. Kelan eläkemenon ennustetaan kasvavan lähes kolmella prosentilla, joka johtuu takuueläkkeiden voimaantulosta. Muiden eläkelajien kohdalla suuria muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna ei ole odotettavissa. Työeläkemeno palkattomat ajat mukaan luki- en eläkelajeittain eriteltyinä on esitetty taulukossa 6.

Taulukko 6.

Työeläkemeno (yksityinen ja julkinen) eläkelajeittain vuosina 2011–2012, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	2012	2011	Muutos, %
Vanhuuseläke	17 385	15 774	10,2
Työkyvyttömyyseläke	2 327	2 337	-0,4
Työttömyyseläke	136	273	-50,2
Osa-aikaeläke	224	235	-4,7
Perhe-eläke	1 620	1 563	3,6
Maatalouden erityiseläkkeet*	100	111	-9,9
Perusturva yhteensä	21 792	20 292	7,4
Lisäturva	214	209	2,4
Yhteensä	22 005	20 501	7,3

*) Luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkkeet sekä luopumiskorvaukset ja -tuet

Tarkempi erittely vuoden 2012 ennustetusta eläkemenosta on esitetty taulukossa 7. Tässä taulukossa eläkelajikohtainen eläkemeno on yksityisen sektorin kohdalla eritelty eläkelain mukaan. Julkinen sektori on esitetty yhtenä kokonaisuutena. Myös palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet on esitetty omana kokonaisuutenaan. Taulukossa 8 on esitetty vuoden 2011 toteutuneet eläkemenot.

Taulukko 7.

Työeläkemeno laeittain vuonna 2012, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	9 126	125	705	570	10 525	6 818	43	17 385
Työkyvyttömyys	1 454	24	100	62	1 640	679	9,0	2 327
Työttömyys	107	0,7	2,3	0,9	111	18	6	136
Osa-aika	100	1,0	23	1,8	126	98		224
Perhe	920	13	94	72,7	1 100	519	0,7	1 620
Maatal. erit.				100				100
Perusturva	11 707	164	924	807	13 502	8 132	60	21 792
Lisäturva	207		6,9	0,2	214			214
Yhteensä	11 914	164	931	807	13 716	8 132	60	22 005

Taulukko 8.*Työeläkemeno laeittain vuonna 2011, miljoonaa euroa.*

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	8 204	114	631	527	9 476	6 272	26	15 774
Työkyvyttömyys	1 461	24	101	64	1 650	681	6,4	2 337
Työttömyys	214	1,4	4,8	1,9	222	38	13	273
Osa-aika	105	1,2	27	1,9	135	100		235
Perhe	880	13	91	70	1 055	507	0,5	1 563
Maatal. erit.				111				111
Perusturva	10 865	154	855	776	12 649	7 598	46	20 292
Lisäturva	202		6,6	0,2	209			209
Yhteensä	11 067	154	861	776	12 857	7 598	46	20 501

5 Vakuutusmaksun taso

5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut

Keskimääräinen TyEL-vakuutusmaksun ennakoitu taso on 22,8 prosenttia vuodelle 2012. Maksussa on otettu huomioon työntekijöiden maksuosuudet ja keskimääräinen työnantaja-kohtainen asiakashyvitys 0,3 prosenttia. Työnantajille voidaan antaa asiakashyvityksiä maksun alennuksena, jos eläkelaitosten vakavaraisuus sen sallii. Työntekijöiden maksuosuus on 5,15 prosenttia alle 53-vuotiailla ja 6,5 prosenttia yli 53-vuotiailla.

Yrittäjien ja maatalousyrittäjien eläkemaksut on sidottu keskimääräisen TYEL-maksun tasoon. Yrittäjien työeläkemaksuprosentti ja MYEL-perusprosentti vastaavat työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen keskimääräistä työeläkevakuutusmaksuprosenttia ilman 53 vuotta täyttäneiden korotettua maksuosuutta. YEL- ja MYEL-vakuutettujen maksuprosentteihin tehdään 53 ikävuoden täyttämistä seuraavan kalenterivuoden alusta yhtä monen prosenttiyksikön suuruinen korotus kuin 53-vuotiaiden työntekijöiden maksuihin.

Taulukkoihin 9 ja 10 on koottu keskimääräiset vakuutusmaksut vuosilta 2008–2012 sekä TyEL-maksun osat vuonna 2012.

Taulukko 9.

Keskimääräiset vakuutusmaksut prosentteina palkoista tai työtuloista vuosina 2008–2012.

	TyEL	MEL	YEL	MYEL/maatal. yrittäjät	MYEL/apur. saajat*	Työntekijän osuus**	YEL/MYEL***
2008	21,1	22,0	19,4	10,6		4,1 ja 5,2	20,6 ja 21,7
2009	21,3	22,0	19,6	10,8	10,3	4,3 ja 5,4	20,8 ja 21,9
2010	21,6	22,0	20,1	11,1	10,5	4,5 ja 5,7	21,2 ja 22,4
2011	22,1	22,2	20,2	11,3	10,9	4,7 ja 6,0	21,6 ja 22,9
2012	22,8	22,4	21,0	11,8	11,3	5,15 ja 6,50	22,50 ja 23,85

*) Vuodesta 2009 lähtien apurahansaajien eläkevakuutus on toteutettu maatalousyrittäjien eläkelain mukaisesti.

**) Työntekijän työeläkemaksu sisältyy TyEL-maksuun. Alle 53-vuotiaille sovelletaan eri prosenttia kuin 53 vuotta täyttäneille. Ensimmäinen luku on alle 53-vuotiaiden prosentti ja jälkimmäinen luku 53 vuotta täyttäneiden prosentti. MEL:n mukaisesta maksusta työntekijä maksaa puolet.

***) Vahvistettu MYEL-vakuutusmaksun perusprosentti ja YEL-maksu ilman aloittavien yrittäjien alennuksia alle 53-vuotiaille ja 53 vuotta täyttäneille.

Taulukko 10.*Keskimääräiset TyEL-maksun osat vuonna 2012.*

Rahastoitava vanhuuseläkeosa	2,9
Rahastoitava työkyvyttömyyseläkeosa	1,0
Rahastoitava työttömyyseläkeosa	0,0
Tasausosa	18,3
Muut osat	0,9
Hyvitykset	-0,3
Yhteensä	22,8

TyEL-maksu vaihtelee työnantajasta ja eläkelaitoksesta riippuen. Tilapäisen työnantajan vakuutusmaksu on 23,3 prosenttia. Sopimustyönantajilla maksu ei ole vakio, koska maksun tasoon vaikuttavat asiakashyvitykset, työkyvyttömyyseläkeosa, hoitokustannusosa ja maksutappio-osa. TyEL-yhtiöissä työeläkemaksuun vaikuttaa työnantajakohtainen hyvitys, joka riippuu työeläkeyhtiön sijoitustoiminnan tuotoista ja asiakassuhteesta. Eläkesäätiöt ja eläkekassat voivat alentaa kannatusmaksuja sijoitustuottojen perusteella.

TyEL-maksun vaihtelussa merkittävän osan selittää työkyvyttömyyseläkkeisiin liittyvä maksuluokkamalli, jossa maksun suuruuteen vaikuttavat aikaisempina vuosina tapahtuneet työkyvyttömyystapaukset. Vuonna 2012 maksuluokkamallia sovelletaan sopimustyönantajiin, joiden palkkasumma vuonna 2010 oli yli 1,85 miljoonaa euroa.

5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut

Valtion eläkelain (VaEL) mukainen yleinen maksuluokka on 23,49 prosenttia palkasta. Tästä maksusta poikkeuksen muodostavat työntekijät, joille on säädetty eroamisikä tai jotka ovat valinneet erityisen eläkeiän (55, 58 tai 60 vuotta) sekä sotilaat. Ensin mainitun ryhmän maksun suuruus on 29,17 prosenttia ja sotilaiden maksu on 34,42 prosenttia. Työntekijöiden maksuosuus on julkisella sektorilla työskentelevillä sama kuin yksityisellä sektorilla.

Kunnallisen eläkelain piirissä työnantajien palkkaperusteinen KuEL-maksu, joka ei sisällä työntekijöiden maksuosuutta, on 16,35 prosenttia. Tämän lisäksi osa työnantajista maksaa eläkemenoperusteisia maksuja, joiden kokonaismäärän arvioidaan olevan 6,25 prosenttia palkkasummasta. Arvioitu kokonaismaksukertymä vuodelle 2012 on 29,1 prosenttia KuEL-palkkasummasta.

Kirkon työnantajilta perittävä eläkemaksuprosentti määräytyy työnantajan palkkasumman ja työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuusuuden perusteella. Kokonaismaksukertymän arvioidaan olevan 33,3 prosenttia KiEL-palkkasummasta.

LIITTEET

Liite 1. Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita

Ennusteet kursivoitu

1.A	Kansantalouden kehitys	2010	2011	2012
	Työeläkeindeksi	2292	2323	2407
	Puoliväli-indeksi	2538	2578	2663
	Palkkakerroin	1,231	1,253	1,291
	Kuluttajahintojen muutos	1,2	3,4	2,9
	Ansiotason muutos	2,6	2,7	3,5
	BKT, mrd. euroa	178,8	189,4	195,2
	BKT:n volyymin muutos	3,3	2,7	0,5
	TYEL-palkkasumman muutos	2,2	4,6	3,5
	Työttömyys%	8,4	7,8	7,7
	Työttömyys%, 15–64	8,5	7,9	7,9
1.B	Vakuutusteknisiä suureita	2010	2011	2012
	Vakuutusmaksu% keskimäärin	21,6	22,1	22,8
	TYEL-maksun työntekijän osuus			
	alle 53-v.	4,5	4,7	5,15
	yli 53-v.	5,7	6,0	6,50
	MEL-maksu	22	22,2	22,4
	työntekijän maksu	11	11,1	11,2
	YEL keskimäärin	20,1	20,2	21,0
	MYEL/maatal. yrittäjä keskim.	11,1	11,3	11,8
	MYEL/apurahan saaja keskim.	10,5	10,9	11,3
	Perus% YEL/MYEL			
	alle 53-v.	21,2	21,6	22,5
	yli 53-v.	22,4	22,9	23,85
	Perustekorko			
	1.1.–30.6.v	3,5	4,5	3,25
	1.7.–31.12.v	4,5	4,75	4,0
	Täydennyskerroin			
	1.1.–31.3.v	0,24	1,10	0,00
	1.4.–30.6.v	0,24	1,10	0,09
	1.7.–30.9.v	0,98	1,24	0,71
	1.10.–31.12.v	0,98	1,01	
	Osaketuottokerroin	0,2067	-0,1761	
	TyEL -maksun osat keskimäärin	2010	2011	2012
	vanhuuseläkeosa	2,9	2,9	2,9
	työkyvyttömyyseläkeosa	1,3	1,0	1,0
	työttömyyseläkeosa	0	0	0
	tasausosa	17,1	18,0	18,3
	muut osat	1	0,9	0,9
	hyvitys	-0,3	-0,4	-0,3
	tilapäinen alennus	-0,4	-0,3	-
	Yhteensä	21,6	22,1	22,8

Liite 2. Työansiot ja maksutulot (milj. euroa/v)

2.1 Palkkasummat

	2010	2011	2012
TyEL	48 373	50 609	52 381
MEL	282	283	283
Yhteensä	48 655	50 892	52 664

2.2 Työtulot

	2010	2011	2012
YEL	3 836	4 331	4 556
MYEL/maatal. yrittäjät	1 399	1 389	1 395
MYEL/apurahan saajat	53	60	58

YEL-työtulossa on huomioitu aika, kuinka kauan yrittäjä on ollut vakuutettuna vuoden aikana.

2.3 Maksutulot

	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Perusturva					
2010	10 348	53	771	155	11 327
2011	11 078	55	877	157	12 167
2012	11 967	65	957	165	13 154
Lisäturva					
2010	16				16
2011	14				14
2012	10				10
Valtion osuus					
2010	49		97	501	598
2011	52		44	525	569
2012	54		41	560	601
Työttömyysvakuutusrahaston maksu määräytymisvuoden tasossa 1.7.v					
	Yksityinen puoli		Julkinen puoli		
2010	460		147		
2011	409		130		
2012	450		140		

Eläketurvakeskuksen ajankohtaiskatsaukset vuonna 2012

- 01/2012 Kokonaiseläke 2012. Työeläke, kansaneläke ja verotus
- 02/2012 Väestön ikääntymisen ja talouskriisin vaikutuksia Euroopan maiden eläkejärjestelmiin
- 03/2012 Työeläkemenoenuste vuodelle 2012

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN